...І досі пече сонце, аж піт заливає очі. Спробуй-но вистояти з двома сітками в переповненому автобусі. Та ще в мої роки. Нащо було до всього тягнути й оці троянди? Але ж ти їх так любив, ні любиш і зараз, хоч тепер годі думати, що я бодай трішки взнала тебе за сорок років. Ми ніколи нічого не будемо знати про свого ближнього, хай він навіть сидить у нас на карку. Все життя я присвятила тобі. А могла б влаштувати його інакше. Мріяла: от піде Михайлик на пенсію, будемо жити, як пташки в гніздечку. Опікуватись одне одним в затишній нашій квартирці. Будемо гуляти погожими днями по парку Коцюбинського. Нікуди не квапитись, так і жити до самої смерті серед тихого сяйва нашої осені.

...Боже, як довго я чекав цього! Встиг посивіти, постаріти, з'їхав на пси, як то кажуть. Хіба в такі літа можна щось починати? Треба лягати в труну, щоб не вдатися до старечого ідіотизму. Бі-г-гом! Я жив і не мав часу. Лише робота, робота, робота. А відпочинок перетворювавсь у сон. Я бачив себе вільним десь у лісовій сторожці на краю світу, серед трав, квітів, метеликів і бджіл. І там би я майстрував своїми руками нехитрі речі з дерева або малював картини, намагаючись якнайточніше відтворити довколишній світ. От ніби й маю нарешті все.

Дитинство минуло в найтяжчому голоді. Я не бігав по луці за метеликами з затиснутою в кулаці цукеркою, а повзав по землі з роздутим від трави животом. А ледь навчився ходити, як почав працювати. Зараз думаю — заради чого? Хіба я б помер на цій щедрій землі, якби не длубався у ній, а потім у нескінченних папірцях, звітах? Чи не краще просто ходити по світі, вдовольняючись шматком хліба й пригоршнею води? Боже, мати одне-єдине життя і прожити його так безглуздо й самотньо...

...Це — доля. Так, доля! Що не кажи, а могли б стати щасливими, якби не війна. Мали б цілу купу дітей та онуків. Скількох обминуло лихо, а нас з тобою — ні. Для людей ми стали подружжям, а перед богом — братом і сестрою. Пам'ятаєш, як ми любили одне одного до того, як ти

повернувся з війни скаліченим? Ти б не дозволив, аби я отак їздила до тебе з торбами їжі, викладала все на стіл і йшла, навіть не побачивши тебе. Мені ж щораз важче дертися на того горба, де вже й стежки за листям не видно, і таке воно слизьке та мокре — б-р-р!

...Шкода дивитись, як вона лізе на горба, захекана, товста, в незугарному капелюсі. Стара... А хто їй винен? Я не просив нічого приносити. Мене не існує. Я звільнився нарешті від тіла, яке карало мене все життя. Ця хатка на курячій ніжці така маленька, що її просто засипле колись листям, і стара не знайде до неї дороги, тож вернеться додому, задоволена виповненим обов’язком. Навіть не буде кому про це сказати, хіба лише коту Соломону. "От я промучилася з ним усе життя. Котику, хто здатний оцінити мою жертву? Хто поверне мені всі ті роки?"

...Чому ти не взяв мене з собою? Тут так гарно, що можна не думати про їжу. Ти зовсім мало з’їв. Як пташка. Напевно, схуд. Може, це й добре для твоєї гіпертонії.

...Десь наприкінці серпня я відчув, що тіло моє потрохи тане, легшає, прозорішає. Я сидів на порозі хатки" ще не зовсім звикнувши до нового свого життя. Не малював картин, не садив дерев, бо мені не хотілося нічого робити. Треба було займатися цим в молодості. Безсилля. Я не міг витримати такого фіналу. Дурненька, ти й не здогадуєшся, що сталося зі мною, як несподівано я знайшов вихід: залишитися тут і не належати нікому. Я став жуком, що повзе вгору по зламаній травинці, квіткою, птахом, зім’ятим листком. І нарешті зрозумів привабливість такого рослинно-комашиного життя.

...Стежка не прометена від листя. Що ж, ти ніколи не вмів цього робити. Відчинено двері — очам важко звикнути до темряви. Пронизливо дзижчить муха. Такий жах: у нашій квартирці ніколи не було темно й вогко. Постіль на ліжку теж вогка і зовсім чиста, хоч я міняла її тиждень тому. Боже, майже нічого не їв. Курка не торкана, салату взяв дві ложки, хліб лише покришив. Мені надто важко сюди приїжджати, зустрічаючи таку чорну невдячність. Хоч би записку лишив.

Ставлю в банку з водою напівзів’ялі троянди. Ноги тремтять, в голові паморочиться. Ще, чого доброго, сонячний удар... Ляжу хоч на хвилинку в ліжко. Поверх ковдри, тільки скину туфлі... Прокидаюся надвечір. Сонце сховалось. Тиша. І якось легшає, прозорішає тіло, наче я повільно розчиняюсь в повітрі. Поспішаю назад, щоб встигнути на автобус, залишивши тобі яблука, термос з супом, ковбасу й хліб.